

ATATÜRK BİLİNCİ İLE ATATÜRK'Ü ANLAMAK

Prof. Dr. Fikri AKDENİZ

Çukurova Üniversitesi

Fen Edebiyat Fakültesi

İstatistik Bölümü

01330 Adana

* Atatürk'ü anlamak, sevmek, değerlendirmek ve tanımak bir bilgi aktarım işi değildir fakat akıl yoluyla inceleme, düşünme ve yaptıklarının derinlerine inme sorunudur.

* Orhan Hançerlioğlu'nun 1961 yılında Varlık Dergisinde belirttiği gibi: **Atatürk'ü anlamak ve sevmek, bir düşünceyi anlamak ve sevmek demektir. Türk tarihinde Atatürk'ün kişiliğinde beliren, yalın bir gerçekçilikle açığa vurulan bu düşünce, çağdaş uygarlık düşüncesidir. Çağdaş uygarlık deyiminden, bilim ve bilimin gücüne inanmayı, insan haklarına karşı saygı duymayı, çalışmanın değerlendirilmesini, ileriye yönelmeyi ve erdemli olmayı anlıyoruz. Çağdaş uygarlığı yaratan, gereği gibi değerlendiren insan gücüdür, insan emeğidir. Çağdaş uygarlık düşüncesi, bütün insanların eşitliğine, özgürlüğüne ve saygıdeğerliğine inanmaktan doğmuştur. Atatürk, insanı, kesinlikle ussal bir kimlik içinde görmek eğilimindedir. Akılcılığı “ Hayatta En Hakiki Mürşit İlimdir” sözleriyle ifade etmiştir. Nadir Nadi'nin 10 Kasım 1958 yılında işaret ettiği gibi “ Yaşama iradesini akıl yoluyla kamçılacağı zaman Doğu ve Batı arasında hiçbir üstünlük farkı kalmayacağını ilk gösteren Adam Atatürk'tür.” Atatürk'ü anlamak ve sevmek, erdemli olmaktır.**

* Atatürk'ün ülkemizin bugünlerdeki durumunu özetleyen şu tümcesinin önemini de vurgulamalıyız: **“Çalışmadan, öğrenmeden, yorulmadan rahat yaşamamanın yollarını aramayı alışkanlık haline getirmiş milletler, evvela haysiyetlerini, sonra hürriyetlerini ve daha sonra da istikballerini kaybetmeye mahkumdurlar”..**

* Yurdunda olduğu kadar dünyada da barışı özleyen, birbirine sevdirmek gerektiğini savunan Atatürk **“Yurtta Sulh Cihanda Sulh”** özdeyişiyle düşüncesini vurgulamıştır.

* Mustafa Kemal Atatürk 1929 da **“ Beni görmek demek, mutlaka yüzümü görmek değildir. Benim fikirlerimi, benim duygularımı anlıyorsanız ve hissediyorsanız bu yeterlidir”** demiştir. Kısaca: Mustafa Kemal, bir ülkü, bir düşünce sistemi, her alanda kurtuluşun, uygarca yaşamamanın, adam olmanın, yücelmenin hızı, gücü ve kaynağıdır.

* Mustafa Kemal'in sözlüğünde bağımsızlık, bir devrimci birikimin adı, bir devrimci eylemin yöntemi olmuştur. O'nun **“Hangi bağımsız millet vardır ki ecnebilerin nasihatları ile, ecnebilerin planları ile yükselebilsin”** sözlerini günümüze taşıyıp yorumu sizlere bırakıyorum. O'nu çağın önüne geçiren en özlü niteliği, başkalarının göremediğini tam zamanında görerek ve cesaretle, başkalarının yapamayacağı biçimde yapmış olmasıdır.

* Atatürk yalnızca kendi ulusu için değil, ezilen birçok ulusun da devrim simgesidir. 1996 yılında ölen Haiti Cumhurbaşkanı'nın mezar taşındaki hitabede **“ Bütün ömrüm boyunca Türkiye'nin lideri Mustafa Kemal Atatürk'ü anlamış ve uygulamış olmaktan dolayı mutlu öldüm”** yazısı bulunmaktadır.

* Milli birliği pekiştirmek için vurguladığı “ **Ne Mutlu Türküm Diyene**” sözüyle Türk insanına öncelikle **millet** olma onurunu kazandırmıştır. İsmet İnönü’nün 22 Kasım 1938 de yazdığı gibi bu deyiş Atatürk’ün engin ruhunun, hiç sönmeyen aşkını en anlamlı bir şekilde özetlemesiydi.

* İlnur Kalıpçı’nın “Her Yönüyle İnsan Atatürk” adlı kitabında belirtilen ve Atatürk’ün doğumunun yüzüncü yılı nedeniyle yapılan UNESCO toplantısında, 152 ülkenin imzaladığı bir kararla, çağa damgasını vuran önder olarak oy birliği ile kabul ettiği; **ATATÜRK KİMDİR?** “ **Atatürk, uluslar arası anlayış, işbirliği ve barış yolunda çaba göstermiş üstün kişi; Olağanüstü devrimler gerçekteşirmiş bir devrimci; Sömürgecilik ve yayılmacıliğa karşı savaşan ilk önder; İnsan haklarına saygılı, dünya barışının öncüsü; Bütün yaşamı boyunca insanlar arasında renk, dil, din, ırk ayrımı gözetmeyen, eşsiz Devlet Adamı; Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu**” metni ile Atatürk’ ü nasıl anlamamız gerektiği açıkça vurgulanmıştır.

* Atatürk diyor ki “**Çocukluğumda elime geçen iki kuruştan birini eğer kitaplara vermeseydin bugün yapabildiğim işlerin hiçbirini yapamazdım**” Bir bakıyorsunuz kara tahtanın başında harf öğretiyor, arkeolojik kazılara gidiyor, tren raylarının genleşme hesabını yapıyor, şehirleşme planları yapıyor, tiyatro eseri oynatıyor. O’nun hiç unutulmaması gereken şu özdeyişini de unutmamalıyız: “**Geçmişi ne kadar çok unutursak geleceği korumak o kadar zor olur**” Bu nedenle O’nu anmayı bırakıp düşüncelerini anlamaya çalışıp, yakamızda taşıdığımız kadar fikir ve eylemlerimize de taşıyabilmeliyiz.

* Yüce Atatürk, 1937 yılında milli ve ebedi vasiyetinde “**Gençler; benim gelecekteki emellerimi üstlenen gençler...Bir gün bu memleketi sizin gibi beni anlamış bir gençliğe bırakacağımdan dolayı çok memnunum ve mutluyum. Buna cidden sevinmekteyim. Fakat beraber yaşadığımız müddetçe benim hedefime yürümenizi talep etmek, meşru bir hakkım olarak tanınmalıdır.**” biçiminde seslenmiştir.

* Atatürk; kurucu, yapıcı, geliştirici ve daima ileriye, çağdaşlaşmaya yönelen, enerjiyi millettten, milletin vicdanından, inançlarından ve özlmlerinden alıyor; topluyor ve bir güç oluşturarak tekrar millete yansıtıyordu. Atatürk gerçeginin en önemli özelliği de buydu.

Erdal Atabek’in 13 Kasım 2000 de Cumhuriyet gazetesinde yazdığı gibi “**Yapılması gereken Atatürk’ün yaratıcı dehasını keşfederek O’nu üretmek, anlamak, geleceğin bilinci yapmaktır.**”

İki farklı şiirden birkaç satırla yazımıza son vereceğim..

**“Adanalı değil ama Adanalı kadar sıcak kanlı,
Bizim mayamızdan bizim kumaşımızdandı Mustafa Kemal.
İnsan üstü değildi Atatürk ,
Tam insandı.**

Ata’dan Mektup

**“Beni seviyorsanız ve anlıyorsanız;
Laboratuvarlarda sabahlayın, kahvelerde değil.
Bilim ağartsın saçlarınızı, bigi toplumu olunuz.
Ancak, böyle aydınlanır sonsuz karanlıklar.
Mustafa Kemali anlamak, ağlamak değil;
Mustafa Kemal bilinci, sadece resimde değil”.**

